

Zpráva o činnosti Zdravého města Turnov a MA21 za rok 2024

Turnov je od roku 2011 členem Národní sítě zdravých měst České republiky a vyvíjí činnost v projektu Turnov - Zdravé město a místní Agenda 21.

Národní síť Zdravých měst ČR je asociací aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. V souhrnu lze říci, že Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní, zdravé, příjemné a udržitelné místo pro život, na základě dohody s místními obyvateli.

Postup ke „Zdravému městu, obci, regionu“ není pouze záležitostí vedení zastupitelstva či úřadu – neobejde se bez každodenní úzké spolupráce s řadou místních odborných i nevládních partnerů (odborných institucí, nevládních organizací, škol, firem, spolků) i s nejširší veřejností – ADRA, Centrum pro rodinu Náruč, Český červený kříž, Informační centrum pro mládež Turnov, Fokus Turnov, Kulturní centrum Turnov, mateřské školy, Městská knihovna Antonína Marka Turnov, Městská sportovní Turnov, Parlament mládeže města Turnov, Regionální turistické informační centrum Turnov, Středisko volného času dětí a mládeže – Žlutá ponorka, Zdravotně sociální služby Turnov, základní školy, Základní umělecká škola Turnov, ZaZemí.

Agendu Zdravého města Turnov také v roce 2024 zaštiťovala tisková mluvčí a koordinátorka agendy Zdravého města a MA 21 Bc. Marcela Jandová, DiS., odpovědným politikem byla místostarostka Mgr. Petra Houšková. V průběhu roku 2024 se zúčastnily pravidelných setkání Národní sítě Zdravých měst i Zdravého Libereckého kraje, který finančně podporuje aktivity Zdravého města Turnov v rámci krajského dotačního titulu.

Významné aktivity projektu Zdravé město Turnov

Projekt Zdravé město Turnov na období 1. 4. 2024 – 30. 6. 2025 je podpořen z rozpočtu Libereckého kraje ve výši 70.000 Kč. Dotace je určena na podporu aktivit směřujících k participaci veřejnosti formou setkávání, elektronických nástrojů, kampaní, spolupráce s NNO, parlamentem mládeže, participativního rozpočtu. O dotaci budeme žádat také v roce navazujícím.

1. Tvoříme Turnov – evaluace

Další ročník participativního rozpočtu Tvoříme Turnov v roce 2024 nebyl vyhlášen. Vzhledem k nutnosti dokončit některé z projektů a po sedmi ročnících zrevidovat pravidla a celkové nastavení rozpočtu bylo nové vyhlášení odloženo na rok 2025.

V roce 2024 tak došlo k evaluaci projektu. Vzniklo souhrnné obrazové zmapování projektů v podobě vizuálně atraktivní brožury, která vyšla v elektronické i tištěné formě. Brožura v textu i fotografii shrnula všechny předchozí ročníky, zároveň v mapě definuje jejich rozmístění v Turnově. V brožuře lze rovněž nalézt aktuální pravidla pro ročník 2025.

Obrázek 1 Flipbook brožury Tvoříme Turnov 2017—2023

Pravidla byla upravena s ohledem na zjednodušení administrace, a také motivaci mladých lidí k podávání návrhů. Nově je možné návrh veřejnosti podat již ve věku od 15 let, není třeba 20 podporujících podpisů. Především s ohledem na zvláštní kategorii pro školní a městský parlament byl upraven také harmonogram, kdy je návrhy možné podávat od začátku února do konce dubna. Nový ročník 2025 byl vyhlášen na sklonku ledna.

V říjnu 2024 se odehrálo komunitně laděné otevření kuličkodráhy, která patří k neoriginálnějším projektům participativního projektu. Ve spolupráci s místními byl připraven program pro děti, představena byla i unikátní dřevěná kulička, která v souvislosti s kuličkodráhou vznikla. Samostatný článek na městském webu najdete pod odkazem: <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/prvni-turnovska-kulickodraha-uz-jezdi.html>.

Slavnostně otevřen byl také červený trail ve Struhách, který byl jedním z projektů Tvoříme Turnov 2021, ale vznikl především díky velkému nasazení spolku Area 51 Trails, z. s. Více se dočtete v tiskové zprávě: <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/sport/trail-ve-struhach-je-otevreny.html>.

2. Akreditované vzdělávání koordinátora

Koordinátorka Zdravého města Turnov a MA21 absolvovala Letní a Podzimní školu Národní sítě Zdravých měst. V rámci škol prošla akreditovanými vzdělávacími programy v oblasti plánování a řízení obcí k udržitelnému rozvoji, zároveň splnila podmínky udělení Zlatého certifikátu NSZM v tématu program Zdravé město. Kromě toho absolvovala další akreditované školení například v oblasti analytiky ve veřejné správě nebo využití umělé inteligence.

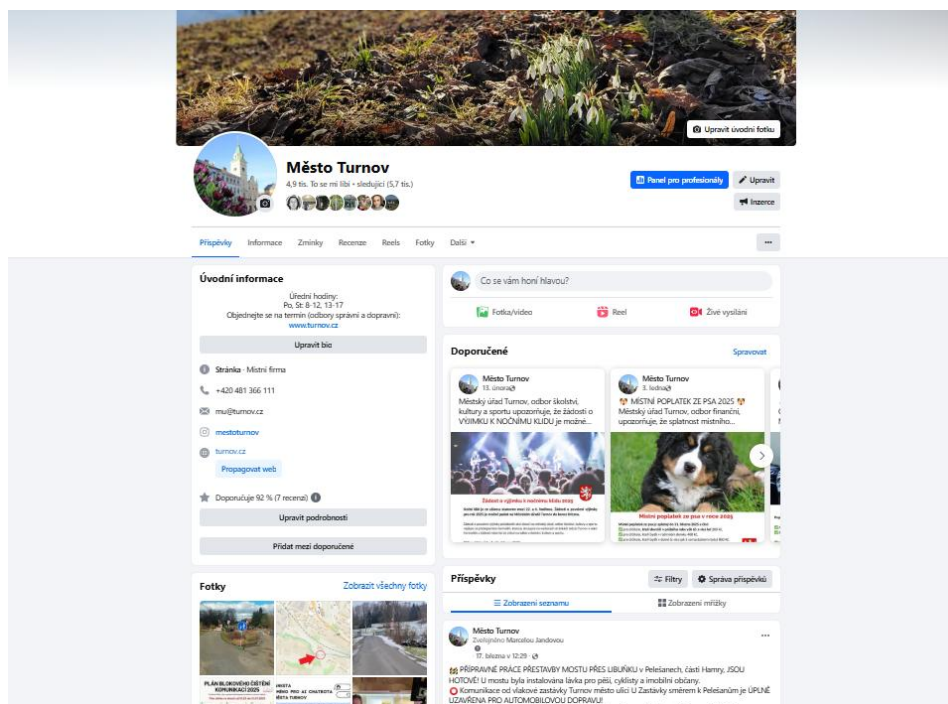
3. Zapojování veřejnosti do dění na radnici a ve městě

- **Munipolis** – k informování obyvatel aktivně využíváme mobilní aplikaci Munipolis. Pravidelné zpravodajství probíhá každý týden, aktuality směřované na jednotlivé části města nebo plošně jsou nárazově odesílány i v průběhu týdne. Munipolis se osvědčil také pro informování o mimořádných událostech. Aktuálně je registrováno více než 4.000 uživatelů, počet stabilně stoupá. Velkou pozornost a zvýšení počtu registrovaných do aplikace s sebou vždy nese anketa. Celkově se rozšiřuje paleta **online anket**, které distribuujeme, především v souvislosti se vznikem koncepčních a strategických materiálů. Zde jsou využívány i Google ankety, která dodává zpracovatel koncepce. Snažíme se o maximálně účinnou propagaci anket pro zvýšení počtu participantů. V roce v 2024 jsme se ptali na názory spojené s městským dohlížecím kamerovým systémem, s konáním Novoročního ohňostroje 2025. **Dotazníková šetření** proběhla v rámci přípravy koncepce cestovního ruchu, nové koncepce sportu i vizuální identity města.
- V upravené podobě organizujeme **setkání s obyvateli**, a to čtyřikrát ročně. Pod titulem **Naše město** probíhají setkání v komunitní kruhu. Podobu setkání prezentujeme jako dobrou praxi města: <https://dobrapraxe.cz/cz/priklady-dobre-praxe/turnov-nase-mesto-setkani-s-obyvateli-trochu-jinak>. V roce 2024 se odehrála facilitovaná setkání v centru města, v Turnově 2, v Nudvojovicích a v Mašově.

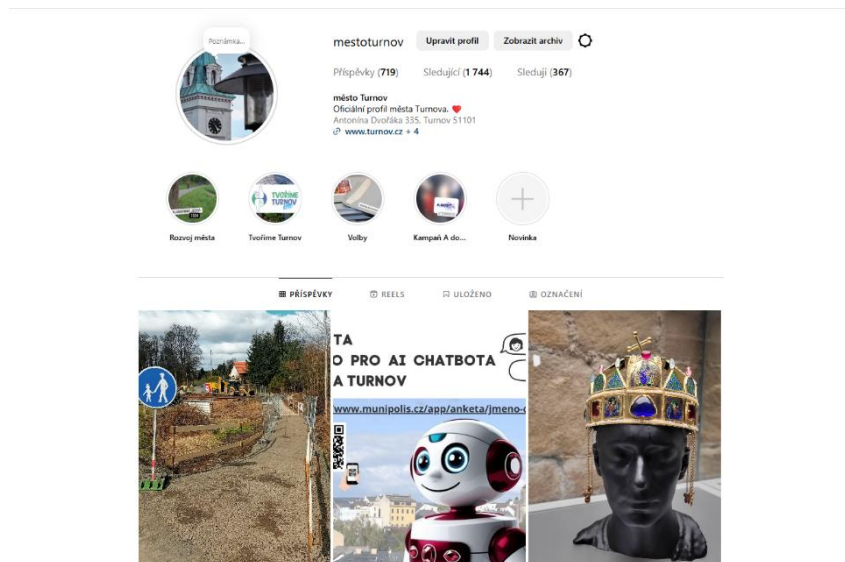
Obrázek 2 Setkání Naše město v Mašově

- Tradičně se koná **novoroční setkání** s rodiči prvního občánku roku a posledního občánka roku předchozího nebo setkání se zástupci církví, které působí v Turnově.
- V květnu 2024 se uskutečnilo **neformální setkání zástupců neziskových organizací** a spolků, kteří přijali pozvání na krátké odpolední setkání se zástupci vedení města prostorách infocentra na náměstí Českého ráje. Kromě poděkování za činnost tak mohlo proběhnout také síťování jednotlivých organizací, diskuze nad možnostmi spolupráce. Účastníci se rovněž dozvěděli o nabídce dotačních titulů města i místní akční skupiny.
- V říjnu 2024 proběhlo **veřejné projednání** koncepce bydlení, autor koncepce ve spolupráci s vedením města představil aktuální trendy v území a návrhovou část studie. Setkání nabídlo možnost připomínkování koncepce ze stran odborné i laické veřejnosti.
- Občanům jsou stále k dispozici online **přenosy ze zasedání zastupitelstva města**.
- Významným zdrojem informací jsou **webové stránky města Turnova** www.turnov.cz, kde je k dispozici i samostatná kapitola Zdravé město Turnov a MA21, a to včetně podkapitoly Aktuálně. Souběžně fungují také webové stránky www.turnovtridi.cz, které vznikly v souvislosti se změnou systému sběru odpadů (door to door).
- Město Turnov disponuje profilem na **Facebooku** na www.facebook.com/mestoturnov, který byl naplňován fotografiemi z akcí konaných ve městě, aktuálními informacemi o dění ve městě i na radnici či pozvánkami ke společenským událostem. Aktuálně facebookový profil sleduje víc než 5.700 lidí.

Obrázek 3 Facebookový profil @mestoturnov

- Město Turnov používá také profil na **Instagramu**, zveřejňovány jsou obrazově zajímavé informace z dění ve městě, pozvánky a upoutávky - www.instagram.com/mestoturnov. Aktivně využíváme také nástrojů stories i reels. Video na síti v posledním roce vznikají také ve spolupráci s mladou autorkou, která využívá pohled blízký nejmladší generaci. V současné době má profil města téměř 1.750 sledujících.

Obrázek 4 Instagramový profil mestoturnov

- Prezence města a informace z radnice mohli občané nalézt i v tištěné podobě. Konkrétně má město Turnov smluvně ošetřené dané množství mono stran ve zpravodajských novinách **Turnovsko v akci**, které vycházejí každé dva týdny, čtyřikrát ročně vychází časopis **Turnovsko**, který přináší rozsáhlejší informace o investicích nebo akcích měst s obrazovou složkou. V tištěných médiích často pracujeme s QR kódy pro maximální rozšíření přístupu k podrobnějším informacím. O dění ve městě byly natáčeny 2–3 relace měsíčně v **RTM+**. Aktivně spolupracujeme s dalšími novináři v širším regionu. Novináři z nejrůznějších médií byli informováni prostřednictvím **tiskových konferencí** o dění na radnici i ve městě. K předávání informací občanům slouží osm **vývěsek** městského úřadu, kam umísťujeme informace z MěÚ, pozvánky na akce, osvětové informace.

4. Uzavření projektu města Otrokovice: Zapojení veřejnosti do rozvoje obce

Projekt s názvem „Zapojení veřejnosti do rozvoje obce“ si kladl za cíl zavedení procesů zapojování veřejnosti do přípravy a realizace rozvojových záměrů a tvorby strategických dokumentů na lokální úrovni. Vzhledem k tomu, že se Turnov dlouhodobě snaží pracovat s participací občanů, využil příležitosti tuto oblast dále rozvíjet. Více než dva roky jsme se společně s partnery projektu scházeli a řešili témata, která jsou společná napříč městy. Na intenzivních workshopech se za pomoci odborníků řešilo, jak lidem informace předávat, jak je do rozhodování o rozvoji obce více zapojit. V úvodu projektu se koordinátorka aktivit Zdravého města Turnov a MA21 zúčastnila studijní cesty do norského Fredrikstadu, kde participativní aktivity mají dlouhodobou tradici. Každý ze zapojených partnerů v průběhu projektu postupně vytvořil komunikační plán pro vlastní vybrané téma, jež realizoval.

**DOTAZNÍK
NOVÉ ŠKOLY V TURNOVĚ**

Obrázek 5 Projekt Zapojení veřejnosti do rozvoje obce 2022—2024

V případě Turnova jsme pracovali na tématu nových škol ve městě. Veřejnosti jsme představili možnou podobu nové plnohodnotné školy v Turnově II, pozvali ji na odborně facilitované veřejné setkání k tématu. Architektonická studie v rámci možných úprav doznala změn dle návrhů, které ze setkání vzešly. Zjišťovali jsme preference rodičů v oblasti školství v Turnově, a to v komplexním odborně zpracovaném dotazníku.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway grants

Veškeré realizované aktivity jsme prezentovali na závěrečné konferenci projektu, která proběhla v Otrokovicích za účasti všech partnerů, včetně zástupců města Fredrikstadt a obcí i měst Halenkovice, Jeseník, Kopřivnice, Kurovice, Kutná Hora, Nová Dědina, Říčany, Turnov, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Žlutava a Mikroregionu Ivančicko. Projekt byl ukončen 30. 4. 2024.

5. Spolupráce s neziskovými organizacemi

- Město Turnov se již tradičně zapojilo do kampaně spolku **Uklidíme Česko**, během akce Uklidíme Turnov 2024 v sobotu 6. 4. 2024 se podařilo sesbírat 330 kg odpadu. Tentokrát se uklízelo v okolí Sběrného dvora na Vesecku.
- V dubnu 2024 se v Turnově uskutečnila konference na téma efektivní vzdělávání osob pečujících o lidi s demencí, zejména Alzheimerovou chorobou. Konferenci pořádala odborná sociální poradna **Arbo de Vivo, z. ú.**, ve spolupráci s ní se také v Turnově poprvé konala akce „Café nazpaměť“.

Obrázek 6 Café Nazpaměť v pobočce městské knihovny na vlakovém nádraží

- **Centrum pro rodinu Náruč** se opět zapojilo do kampaně **Týden náhradního rodičovství**.
- Vítání občánků pořádá město Turnov, **správní odbor matrika ve spolupráci s Městskou knihovnou Antonína Marka Turnov, Centrem pro rodinu Náruč a Spolkem rodáků a přátel Turnova**. Dárky od města Turnova, Náruče i SRPT (hračka, pamětní list a mince, pletené bačkůrky i další drobnosti) byly doplněny dárkovým setem s knížkou, protože součástí slavnosti je také projekt S knížkou do života – Bookstart. Maminka je obdarována ještě kytíčkou a rodiče si vždy odnášejí i poukaz na tisk fotografií z vítání. Přímo na historické radnici se konalo neformální setkání vedení města s rodiči prvního občánku roku 2024 a posledního roku 2023, kteří od města Turnov dostávají památeční zlatou cihličku.
- Pod záštitou Libereckého kraje a ve spolupráci s **Fokusem Turnov** a se zdravotními organizacemi a spolky v květnu 2024 proběhl druhý ročník dne zdraví s podtitulem **Hravě jak žít zdravě**.

- Město Turnov v dubnovém i říjnovém kole **Výzvy 10.000 kroků** podpořilo organizaci vyhlášení výsledků, na jaře bylo součástí akce Hravě jak žít zdravě, na podzim proběhlo v obřadní síni historické radnice, součástí se stala exkurze pro vítězný tým.
- V rámci přípravy nové koncepce cestovního roku se dvakrát uskutečnil workshop za účasti vedení města, zástupců městských organizací, neziskových organizací i podnikatelského sektoru v cestovním ruchu.

Obrázek 7 Příprava strategie cestovního ruchu na workshopech

- Na začátku června město Turnov podpořilo akci **Den dětí s Ponorkou**, která každoročně propojuje sportovní i jiné volnočasové spolky s komerčním sektorem a přináší celodenní aktivity pro děti i mládež v městském parku.
- V září se uskutečnila akce **(NE)BLÁZNI, TURNOVE! Fokusu Turnov, z. s.** Festival duševního zdraví proběhl u příležitosti Týdne duševního zdraví. I tuto akci město Turnov dlouhodobě podporuje.
- Ve spolupráci s **Týmem silniční bezpečnosti i Policií ČR** se odehrála součást Evropského týdne mobility v Turnově – školní ulice Alešova, kdy byl prostor před školou uzavřen pro dopravu, a naopak sloužil edukativním aktivitám pro žáky prvního stupně ZŠ Alešova.
- V říjnu 2024 se ve spolupráci **Městského úřadu Turnov, organizace TPCR i s mysliveckým sdružením i Lesy ČR** odehrála hojně navštívená akce **Svatohubertská slavnost** na Valdštejně.
- Setkání se zástupci všech **turnovských SDH** se odehrálo v dubnu 2024, mělo se stát poděkováním za jejich činnost a přínos komunitnímu životu. Dva zástupci každého sboru se při neformální večeři společně s velitelem městské jednotky hasičů Martinem Bartoníčkem setkali se starostou Tomášem Hockem i dalšími členy vedení města. Zástupci vedení města se rovněž snaží průběžně navštěvovat akce hasiči pořádané. Jen za rok předchozí jich na území města bylo na 32. Hasiči tak dokládají, jak velkými přispěvateli do komunitního života jsou. Kromě zásahů u mimořádných událostí mezi

jejich pravidelné akce patří úklidy veřejného prostoru, péče o zeleň nebo sběr šrotu, ale také akce pro děti a širokou veřejnost. Zároveň sami podporují akce města jako je Hravě jak žít zdravě nebo Rozsvícení vánočního stromu.

6. Mezinárodní kampaně a místní projekty

Kampaň prevence rizikového chování v Turnově A dost... – byla kampaní pro rok 2023. Nicméně ještě loni doznívaly aktivity pro seniory. Navíc jsme průběh kampaně a užitečné kontakty na podporující subjekty v této oblasti či zajímavé aktivity kampaně zpracovali do sborníku Dobré praxe 2023, který vyšel v elektronické i tištěné podobě. Ke stažení je k dispozici na <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/kampan-a-dost/sbornik-a-dost-shrnuje-kampan-i-uzitecne-tipy.html>. Stále funguje Kancelář prevence kriminality, dále probíhají preventivní edukativní aktivity ve školách, které finančně přímo podporuje město Turnov.

Obrázek 8 Flipbook sborníku Dobré praxe 2023 A dost...

Kampaň A dost... byla zaměřená na aktuální témata závislostí a psychického zdraví. Zrodila se ve spolupráci výboru pro rodinnou politiku, odboru školství, kultury a sportu, odboru sociálních věcí Městského úřadu Turnov, Městské policie Turnov i turnovských organizací, základních a středních škol nebo Parlamentu mládeže města Turnov. Za cíl si kladla oslovení všech věkových skupin obyvatel Turnova různými aktivitami a projekty v oblasti prevence. Zacílila také na podporu a úzkou spolupráci se školami v oblasti prevence rizikového chování. Nabídla edukativní aktivity pro seniory v oblasti dezinformací či podvodného jednání.

Akce na podporu čtenářství v Městské knihovně A. Marka – městská knihovna každoročně plánuje velké množství akcí, které plní její komunitní úlohu. Dlouholetý projekt Knihovna otevřená rodině byl úspěšně doplněn o mezinárodní projekt Bookstart, v českém prostředí pod titulem S knížkou do života. Každé dítě narozené v našem městě dostává první motivační set s knížkou pro děti ve věku 0–3 roky. Pro nejmladší funguje klub Vagónek nebo klub Matýsek. Nedílnou součástí projektu S knížkou do života je také zapojení takzvaných pohádkových babiček, které pravidelně docházejí do mateřské školy či Centra pro rodinu Náruč a čtou dětem pohádky. Na programy pro nejmladší dále navazuje Knižka pro prvňáčka Už jsem čtenář – projekt na podporu čtenářství, nákup knih finančně podporuje město Turnov.

Obrázek 10 Turnovské děti do života vstupují s knížkou v ruce

Obrázek 9 Babičky v mateřských školách

Pasování prvňáčků na čtenáře zažije každý prvňáček v Turnově, v roce 2024 jich bylo více než 300.

Pro seniory knihovna pravidelně chystá programy cyklu Aktivně ve stáří. Jedná se o projekty pro aktivizaci seniorů, které se konají v Klubu aktivní senior v penziencech Žižkova, Výšinka a Domově důchodců Pohoda.

Projekt Spolu nad knihou se zabývá biblioterapií, aktivizuje pomocí hudby a knih. Hlavním cílem byly nejen pořady a setkávání nad knihou a zajímavými hosty pro klienty Fokusu Turnov, ale i pro seniory v penziencech. Základní prvky biblioterapie, mluvené i čtené slovo propojené hudbou, byly doplněny o další aktivizační prvky.

Obrázek 11 Programy Klubu aktivních seniorů a Aktivně proti stáří

Ve spolupráci s odborem životního prostředí, který zaštiťuje akce v rámci projektu Uklidíme Česko, se v knihovně pravidelně koná akce Duben – měsíc pro planetu Zemi. Přináší tematické dílny, přednášky i čtení v oblasti environmentální výchovy.

Připomenutí státních svátků – spojené s kampaněmi Vlajka pro republiku, Vlajka pro Masaryky, které se konají už tradičně s distribucí českých státních vlajek.

Rozvoj vztahu k Turnovu – pravidelně připomínáme městský svátek. Velmi dobře navštívený Den architektury se konal v rozvojové oblasti Koňského trhu, kde byla představena urbanistická koncepce místa. Dvakrát ročně se koná akce Putování po památkách pro žáky 4. ročníku základních škol po pamětihodnostech našeho města doplněná znalostním kvízem. Turnovské léto přináší místní hudební produkci, tematické prohlídky památkových objektů i exkurze. Rozsvícení vánočního stromu nabývá komunitního rázu, ve spolupráci s Uličkou řemesel i dalšími organizacemi byl v roce 2024 zajištěn v podstatě celodenní program Zahájení adventu v Turnově.

Rozvoj ekologického myšlení, eko výchova – město Turnov se zapojilo do kampaně Uklidíme Česko či kampaně Hodina Země. Den Země si ve svých aktivitách už tradičně připomínala městská knihovna. V říjnu se uskutečnila obnovená akce Svatohubertská slavnost, která propagovala péči o les i zvěř, představila tradici lovu a myslivosti i místní produkty. Místní produkty jsou k dostání také na sobotních Farmářských trzích, kterým město Turnov poskytuje záštitu.

Aktivity pro děti – kromě Putování po památkách odbor školství, kultury a sportu dlouhodobě organizuje Sportovní den pro žáky 2. a 4. ročníků základních škol, poslední dva roky probíhá také výuka bruslení pro 1. ročník základních škol finančně podpořená městem Turnov, pro žáky zdarma. V mateřských školách pravidelně probíhá loučení s předškoláky, na základních školách Zdravé město Turnov podporuje realizaci programu požární prevence Hasík CZ. Ve spolupráci Střediska volného času Žlutá ponorka s místními organizacemi a firmami se každoročně koná Den dětí s Ponorkou a také Kroužkobraní.

Obrázek 12 Sportovní den pro 2. ročník základní školy

Den zdraví – květnová akce Hravě jak žít zdravě se v Turnově konala podruhé, opět ve spolupráci se zdravotnickými organizacemi a spolky. První ročník proběhl z impulzu a za podpory Zdravého Libereckého kraje, druhý ročník byl kompletně v režii Zdravého města Turnov.

Evropský týden mobility – zářijová akce byla obnovena už v roce 2023. V roce 2024 každý den v týdnu obsahoval některou z aktivit pro propagaci trvale udržitelné mobility, např. Pomeranč pro ohleduplné řidiče, Jablko pro chodce a cyklisty, Venku zdravě pro zaměstnance MěÚ Turnov. Celý týden vyvrcholil projektem Školní ulice Alešova, kdy byla po celé dopoledne ulice uzavřena pro dopravu a otevřena pro pohybové i edukativní aktivity žáků prvního stupně ZŠ Skálova. Připomněli jsme si také Den bez aut.

7. Činnost Parlamentu mládeže města Turnova

Parlament mládeže města Turnov (PMMT) začal oficiálně fungovat 16. ledna 2013. Členy se stali zástupci všech turnovských základních a středních škol. Tento krok byl realizovaný v souvislosti se vstupem Turnova do asociace Národní sítě Zdravých měst ČR.

Složení členů parlamentu mládeže se stále proměňuje, jak noví žáci dorůstají do věku 2. stupně, přecházejí na střední školy a odcházejí pracovat nebo studovat mimo město. Obvykle má do 10 aktivních členů. Od začátku roku 2024 se dospělým koordinátorem stal Karel Vojnarovský. PMMT se aktuálně pravidelně schází v prostorách infocentra na náměstí Českého ráje.

Školní fórum 2024

Školní fórum žáků druhého stupně patří mezi tradiční aktivity Zdravých měst ČR. Jejich hlavním cílem je povzbuzovat mladou generaci k aktivnímu zapojení do otázek kvality života a rozvoje. Nejedná se o diskusi k předem připraveným námětům nebo dokumentům, ale o formu komunitního projednávání. Cílem akcí je získat co nejširší zpětnou vazbu od dětí, náměty ke zlepšení dané školy, ale také jejich města. Snažíme se ukázat, že mladí lidé mohou rozhodovat o dalším rozvoji a svojí aktivitou mnoho změnit.

Obrázek 14 Školní fórum na ZŠ 28. října

Obrázek 13 Školní fórum na Gymnáziu Turnov

Školní fóra v Turnově proběhla vůbec poprvé, a to na téměř všechno školách s druhým stupněm (včetně Gymnázia Turnov). V ZŠ Zborovská s fórem v upravené podobě odehraje v dubnu 2025.

Tiskové zprávy ze školních fór jednotlivých škol najdete pod odkazy níže:

ZŠ 28. října: <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/skolni-forum-poprve-v-turnovske-skole.html>

ZŠ Skálava: <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/napady-turnovskych-zaku-podruhe.html>

ZŠ Žižkova: <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/skolni-forum-probehlo-take-v-zs-zizkova.html>

Gymnázium Turnov: <https://www.turnov.cz/cs/aktuality/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/skolni-forum-na-gymnaziu-turnov.html>

Souhrnná zpráva s představením školních fór, výstupy z jednotlivých škol i shrnutím kroků, ke kterým podněty školáků vedly, byla představena Radě města Turnov na jednání 19. března 2025. Naším cílem je školní fóra zapracovat do pravidelných aktivit Zdravého města Turnov s opakováním jednou za dva roky.

8. Vzdělávání zaměstnanců MěÚ Turnov v oblasti zapojování veřejnosti, péče o zdraví zaměstnanců

V roce 2024 jsme v rámci aktivit Zdravého města Turnov spustili program V kanceláři zdravě s podtitulem Aby záda nebolela. Ve spolupráci Dětským centrem Turnov proběhla série hodinových workshopů, které pracovníkům představily správné nastavení pracovního prostředí a zdravý způsob sezení v kanceláři. Zároveň si v malé skupině mohli vyzkoušet kompenzační cviky, které přináší uvolnění při sedavém zaměstnání.

Na jarní workshopy navázala podzimní akce Venku zdravě, která se konala v rámci Evropského týdne mobility. Součástí byla odpolední procházka a zdravotní cvičení venku pro zájemce z řad pracovníků úřadu.

Vzdělávací aktivity pro podporu znalostí a dovedností v oblasti zapojování veřejnosti se rozbíhají v roce 2025. Zájemci absolvují kurz v oblasti práce s AI technologiemi, v přípravě je kurz participativních aktivit.

9. Získávání externích finančních zdrojů

Město Turnov i v roce 2024 podalo žádost na dotaci Libereckého kraje na financování aktivit Zdravého města Turnov a MA 21, která byla přiznána. Realizace projektu probíhá od začátku roku 2024 do konce června 2025. S podáním žádosti se počítá i pro rok 2025.

Významné akce v roce 2024

Novoroční ohňostroj Na Lukách (1. 1. 2024) – slavnostní zahájení nového roku s místní skupinou Jen tak na pohodu.

Městský ples 2024 (10. 1. 2024) – tradiční městská akce tentokrát s netradiční divadelní kulisou, ples byl tematicky věnován turnovskému divadlu, které mělo 150. výročí. Výtěžek plesu symbolicky zamířil na podporu divadelních souborů při ZŠ Žižkova a ZŠ 28. října.

Žlutomodrý kocour 2024 (15.—18. 2024) – 28. ročník divadelního festivalu Žlutomodrý kocour byl ve znamení tématu AI, festival každoročně přiláká bezmála 2 000 diváků. Dlouhodobě ho podporuje i město Turnov.

Turnovský drahokam 2024 (15.—17. 3. 2024) – tradiční loutkářská přehlídka, která je určena široké veřejnosti.

Noc s Andersenem (22. 3. 2024) – tradiční průvod pohádkových postav, sázení Pohádkovníku, čtení, pohádky i noc v knihovně a v turnovských školách.

Uklidíme Turnov (6. 4. 2024) – Turnov se opět připojil k celorepublikové kampani Uklidíme Česko. Uklízelo se v okolí Sběrného dvora Vesecko. Dobrovolníci posbírali zhruba 330 kg odpadu.

Odborná konference Efektivní edukace osob pečujících o lidi žijící s demencí, zejména Alzheimerovou chorobou. (16. 4. 2024) – odborná konference otevřená pro všechny zájemce v Turnově proběhla v režii poradny Arbo de Vivo, z. ú. Navázala na ni květnová akce Café nazpaměť.

Obrázek 15 Novoroční ohňostroj 2024 - výtvarná soutěž pro děti

Obrázek 16 Městský ples 2024 - divadelní program

Obrázek 17 Odborná konference poradny Arbo de Vivo

Obrázek 18 Noc s Andersenem 2024

Český ráj dětem 2024 (27. 4. 2024) – celodenní akce se skládá z dopoledního putování, při kterém si děti vyzkouší své znalosti Českého ráje a setkají se s postavami z českorajských pověstí a odpoledního zajímavého programu v cíli pochodu.

Dvacet let od vstupu České republiky do Evropské unie (květen 2024) – slavnostní modré osvětlení radnice i venkovní výstava na náměstí Českého ráje bylo připomínkou významné události moderních dějin ČR.

Obrázek 19 Akce Hravě jak žít zdravě 2024

Hravě jak žít zdravě (17. 5. 2024) – testování zdravotního stavu i kondice, nácvik první pomoci i preventivních samovyšetření, dobré jídlo, pití i muzika. Den zdraví v komunitním duchu se v Turnově konal už podruhé.

Bábovkový den (27. 5. 2024) – Městský úřad Turnov, odbor sociálních věcí se zapojil do druhého ročníku akce, kde jde o to se na chvíli zastavit z běžných či pracovních povinností a u bábovky, čaje, nebo kávy „posedět“ a popovídat o pěstounské péči. Na domácí bábovku pozval tři pěstounské rodiny, které jsou pěstounskými rodinami na přechodnou dobu.

Obrázek 20 Otevření červeného trailu ve Struhách

Staročeské řemeslnické trhy (25.—26. 5. 2024) – festival řemesel, hudby a divadla. Kouzlo turnovských Staročeských řemeslnických trhů tkví v propojení půvabu, kvality a hodnoty tradičních řemesel a kulturního programu. Hlavním organizátorem je Spolek přátel Muzea Českého ráje v Turnově.

Den dětí s Ponorkou (8. 6. 2024) – desátý ročník největší akce pro děti a mládež v regionu se uskutečnil v parku u letního kina. Akci tradičně organizuje Středisko volného času Žlutá ponorka Turnov. Odpolední program je plný aktivity, atrakcí a disciplín pro děti.

Obrázek 21 Evropský den hudby 2024

Evropský den hudby 2024 (21. 6. 2024) – první letní den jsme v Turnově přivítali s koncerty. Městské parky, Valdštejn i Hrubý Rohozec už podruhé rozezněl Evropský den hudby. Hudební koncerty probíhaly od časného rána, program předčasně ukončilo bouřkové počasí.

Otevření červeného trailu ve Struhách (22. 6. 2024) – slavnostně bylo otevřeno nové trailové centrum Struhy, které nabízí první legální trail v okolí. Toto centrum vzniklo díky spolku Area 51 trails, z. s., a podpoře města Turnova i soukromých dárců. Patří mezi projekty Tvoříme Turnov.

Obrázek 22 Otevření kuličkodráhy na Hrušticí

Dny lidové architektury na Dlaskově statku (20.—21. 7. 2024) – Dlaskův statek se stal součástí akce, která zve k návštěvě některého z patnácti zdarma zpřístupněných objektů v Libereckém kraji.

Kroužkobraní (3. 9. 2024) – Středisko volného času Žlutá ponorka zve už pravidelně na odpolední akci prvního školního dne, která se koná v areálu Maškovy zahrady. Je to interaktivní představení spolků, které nabízí volnočasové aktivity.

Evropský týden mobility 2024 (16.—21. 9. 2024) – celotýdenní program, který zahrnul osvětové aktivity pro řidiče, pěší, sportovní aktivity i projekt uzavřené školní ulice. Podrobnější informace v samostatné tiskové zprávě:

Obrázek 23 Evropský týden mobility – pomeranč pro ohleduplné řidiče

<https://www.turnov.cz/cs/aktuality/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/evropsky-tyden-mobility-2024-pro-deti-i-pro-pesi.html>.

(Ne)blázni, Turnově! (16.—21. 9. 2024)

– pátý ročník festivalu duševního zdraví přinesl celodenní konferenci, divadlo, kulatý stůl i komunitní den, vyvrcholil zahradní slavností v sobotu 21. 9. 2024.

Den architektury 2024 (3. 10. 2024) – podtitulem letošního ročníku v Turnově byla vize pro lokalitu Koňského trhu. Za urbanistickými a architektonickými plány stejně jako do průmyslových objektů Koňského trhu se úctyhodně velká skupina účastníků vydala se zástupci města i s autory ideových studií.

Svatohubertská slavnost na Valdštejně (12. 10. 2024) – obnovená akce, která se koná za spolupráce organizace Turnovské památky a cestovní ruch a odboru životního prostředí. Tradice lovu i péče o les a zvěř.

Otevření kuličkodráhy (13. 10. 2024) – zahájení provozu jednoho z neoriginálnějších návrhů projektu Tvoříme Turnov proběhlo v komunitním duchu. Zdravé město Turnov ve spolupráci s místní komunitou připravilo aktivity pro děti a rozdalo prvních 50 speciálních dřevěných turnovských kuliček.

Týden náhradního rodičovství (říjen 2024) – už 8. ročník se konal v celém Libereckém kraji, Centrum pro rodinu Náruč uspořádala kampaň na sociálních sítích i setkání pro zájemce o náhradní rodinnou péči.

Oslavy Dne vzniku samostatného československého státu (28. 10. 2024) – v tento významný den se konala tradiční pieta u pomníku padlých i předávání cen města v městském divadle.

Obrázek 24 Den architektury 2024 - vize Koňského trhu

Obrázek 25 Svatohubertská slavnost 2024

Obrázek 26 Sedmnáctý listopad 2024

Obrázek 27 Zahájení adventu v Turnově

Vítání sv. Martina (11. 11. 2024) – hojně navštěvovaná akce ZŠ Skálova v Turnově II u školy v Alešově ulici byla i letos podpořena městem Turnov.

Veřejný i soukromý Listopad 89 (17. 11. 2024) – turnovská připomínka 35. výročí událostí podzimu 1989 se odehrála jak na náměstí Českého ráje, tak o něco později v klubu Kus na Střelnici. Neformální setkání mělo být připomínkou událostí, které pohnuly naší zemí i našimi životy směrem ke svobodě.

Sbírka potravin (23. 11. 2023) – také v Turnově proběhla Sbírka potravin, která si klade za cíl podpořit nabídku Potravinové banky pro potřebné.

Zahájení adventu 2024 (1. 12. 2024) – první prosincový den přinesl celodenní program, kdy bylo možné zažít výtvarné dílny v knihovně i v Uličce řemesel, adventní koncert v kostele sv. Františka z Assisi, první zastavení s Putování za turnovskou lucernou i tradiční rozsvícení stromu na náměstí Českého ráje. Opět

Obrázek 28 Vánoční řemeslnické trhy – Starostův čaj s příspěvkem pro osamělé seniory

nechybělo vystoupení dětského sboru i představení adventních postav včetně andělů a čertů, kteří později dětem rozdávali drobné sladkosti.

Adventní koncert pro seniory (10. 12. 2024) – odbor sociálních věcí už tradičně pořádá koncert pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Pravidelně vystupuje turnovský smíšený pěvecký sbor Musica Fortuna.

Vánoční řemeslnické trhy (6.—7. 12. 2024) – tradiční a oblíbené předvánoční trhy na náměstí Českého ráje s hudební produkcí, řemeslnickými stánky. Pravidelně se zapojují turnovské školy i neziskové organizace. Nechybí stánek se starostovým čajem, kde se mohou lidé zastavit, pohovořit s vedením města, a zároveň přispět na dárky osamělým seniorům.

Další městské kampaně – kampaň Vlajka pro republiku se opět stala součástí květnových oslav města, kampaň Vlajka pro Masaryka proběhla v souvislosti s oslavou 28. října. Připomněli jsme si městský svátek a výročí odchodu sovětských vojsk z Turnova 28. května.

Sportovní dny pro ZŠ (jaro a podzim) – celou paletu sportovních aktivit si mohou vyzkoušet žáci 1. stupně turnovských základních škol. Akce patří mezi aktivity realizované ve spolupráci s metodikem sportu města. Sportovní den pořádán také pro žáky 2. ročníku a nově se koná bruslení pro 1. ročník.

Putování po památkách pro ZŠ (jaro a podzim) – oblíbenou akci pro žáky 4. ročníku turnovských škol pořádá odbor školství kultury a sportu. Žáci poznávají památky Turnova s průvodci, ve skupinkách plní úkoly, seznamují se s historií města neobvyklým a poutavým způsobem.

Obrázek 29 Sportovní dny a Putování po památkách turnovských školáků

Dobrá praxe Zdravých měst

V rámci Dobré praxe Zdravých měst za rok 2024 se prezentujeme vznikem **Strategie cestovního ruchu ve městě Turnov 2030**, který probíhal ve spolupráci samosprávy, příspěvkových organizací města, neziskových organizací i soukromého sektoru.

Obrázek 30 Příprava strategie cestovního ruchu probíhala ve spolupráci s odbornou i laickou veřejností

Představujeme také přípravu zázemí pro **Dětské centrum Stonožka**. Dětské centrum Turnov už nyní poskytuje zdravotnické služby, které přesahují hranice Turnova. Služby využívají klienti z širokého regionu, i okolních okresů. Nyní zařízení poskytuje péči přibližně 260 dětem ročně. Město při realizaci nových prostor pro centrum počítá se spoluprací s Libereckým krajem a plánuje také kampaň pro oslovení donátorů z podnikatelského sektoru. Chystá se kampaň JEDNU NOŽKU PRO STONOŽKU.

Obrázek 31 Ergoterapie v Dětském centru Turnov

Mezi dobrou praxi prezentovanou v databázi Národní sítě Zdravých města jsme zařadili také **setkávání vedení města Turnov** s občany v nové podobě Naše město, pravidelné setkávání s neziskovým či podnikatelským sektorem. Neopomíjíme ani **mimořádné aktivity nejmladší věkové kategorie**, a to třeba vznik společného sborníku MŠ Výšinka a Gymnázia Turnov Nové pověsti Českého ráje nebo využití dětských ilustrací v městské kronice.

Obrázek 32 Křest sborníku Nové pověsti Českého ráje

Přehled Dobré praxe města Turnov najdete na <https://dobrapraxe.cz/cz/priklady-dobre-praxe?uzemi=877b1ff4bc2e2eaaaae341bf8f85d464>.

Aktuálně z akcí Zdravého města Turnov a místní Agendy 21 na <https://www.turnov.cz/cs/zpravy/zdrave-mesto-turnov-a-ma21/>

Vypracovala:

Bc. Marcela Jandová, DiS.